

- б) ако спречава послодавца да користи и располаже средствима којима обавља дјелатност (члан 19. став (2));
 - ц) ако спречава запослене који не учествују у штрајку да раде (члан 19. став (3));
 - д) ако одбије да ради у смислу члана 15. овог закона;
 - е) ако спречава запосленог да учествује у штрајку на начин да га застраши пријетњом, мобингом, понижава или на други непримјерен начин онемогућава да штрајкује.
- (2) Запослени из става (1) овог члана могу се суспендовати до окончања дисциплинског поступка у складу са одредбама члана 63. став (1) Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 и 32/13).

Члан 21.

(Обавезе послодавца)

- (1) Током штрајка организованог под условима утврђеним овим законом послодавац не може да запосли лица која би замијенила учеснике у штрајку, осим ако је угрожено извршавање међународних обавеза и обезбјеђење минимума процеса рада.
- (2) Послодавцу није дозвољено спречавање запослених да организују и учествују у штрајку организованом у складу са овим законом, као и да употребљавају мјере принуде ради окончања штрајка, те да на основу неучествовања у штрајку предвиди повољнију зараду или друге повољније услове рада за запослене који не учествују у штрајку.

ГЛАВА VI - НАДЗОР НАД ПРИМЈЕНОМ ЗАКОНА

Члан 22.

(Инспекцијски надзор)

Надзор над примјеном овог закона врши Управни инспекторат Министарства правде Босне и Херцеговине.

Члан 23.

(Судска заштита)

- (1) Послодавац може поднијети тужбу за утврђивање законитости штрајка пред Судом Босне и Херцеговине, ако сматра да штрајк није организован у складу са овим законом.
- (2) Поступак покренут по тужби из става (1) овог члана сматра се хитним поступком.

ГЛАВА VII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

(Казне за послодавца)

Новчаном казном у износу од 250,00 КМ до 1.000,00 КМ казниће се одговорно лице код послодавца ако не поступа у складу са одредбама овог закона, подзаконским актом или онемогући управном инспектору вршење надзора, у складу са прописима којима се регулише прекршајна одговорност.

Члан 25.

(Казне за организатора штрајка)

Новчаном казном у износу од 250,00 КМ до 1.000,00 КМ казниће се организатор штрајка који организује штрајк супротно одредбама овог закона, подзаконским актом или онемогући управном инспектору вршење надзора.

ГЛАВА VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

(Акт о минимуму процеса рада)

Акт којим се одређује минимум процеса рада из члана 15. овог закона доноси Савјет министара Босне и Херцеговине у форми одлуке, на основу претходно

достављеног приједлога послодавца, на који је прибављена сагласност синдиката, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 27.

(Престанак важења прописа)

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о штрајку ("Службени лист СФРЈ", број 23/91) и ("Службени лист РБиХ", број 2/92).

Члан 28.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01.02-02-1-24/15

27. маја 2016. године

Сарајево

Председавајући

Представничког дома

Парламентарне скупштине

БиХ

Младен Босић, с. р.

Председавајући

Дома народа

Парламентарне скупштине

БиХ

Мр Огњен Тадић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. aprila i 11. maja 2016. godine, i na 19. sjednici Doma naroda, održanoj 27. maja 2016. godine, usvojila je

ZAKON

O ŠTRAJKU ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet i cilj Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se pravo zaposlenih na štrajk u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: zaposleni), postupak, uslovi i način organiziranja štrajka, prava i obaveze zaposlenih i poslodavca za vrijeme štrajka.
- (2) Cilj ovog zakona je uređenje međusobnih prava i obaveza zaposlenih i poslodavca u vezi sa štrajkom.

Član 2.

(Definicija štrajka)

- (1) Štrajkom, u smislu ovog zakona, smatra se organizirani prekid rada zaposlenih radi ostvarivanja i zaštite njihovih ekonomskih i socijalnih interesa i prava iz radnog odnosa i na osnovu rada.
- (2) Štrajk upozorenja može se organizirati kao privremeni prekid rada, koji predstavlja upozorenje poslodavcu na loše stanje ekonomskih i socijalnih interesa zaposlenih.
- (3) Štrajk solidarnosti može se organizirati kao podrška sindikata zaposlenih kod jednog poslodavca štrajku zaposlenih kod drugog poslodavca.

Član 3.

(Značenje pojedinih izraza)

- (1) Izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:
 - a) institucije Bosne i Hercegovine su institucije koje su osnovane Ustavom Bosne i Hercegovine, zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: institucije BiH);
 - b) poslodavac - institucija BiH;
 - c) zaposlenik - fizičko lice zaposleno kod poslodavca u skladu s važećim propisima o radu;

- d) štrajkački odbor - ovlaštteni predstavnici sindikata koji u ime sindikata vrše pregovore, organiziraju i vode štrajk;
 - e) organizator štrajka označava sindikat propisan Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (2) Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

POGLAVLJE II. PRINCIPI

Član 4.

(Dobrovoljnost)

- (1) Zaposleni slobodno i dobrovoljno odlučuju o svom učešću u štrajku organiziranom u skladu s ovim zakonom.
- (2) Zaposleni ne može biti spriječen niti prisiljen da učestvuje u štrajku.

Član 5.

(Izuzetak od prava na štrajk)

Pravo na štrajk zaposlenih u određenim institucijama BiH može biti ograničeno samo na osnovu posebnog zakona.

Član 6.

(Zabrana sprečavanja rada zaposlenih koji ne učestvuju u štrajku)

Zabranjeno je ometanje i sprečavanje zaposlenog koji ne učestvuje u štrajku da radi, kao i ometanje i sprečavanje zaposlenog da pristupi radnom mjestu kod poslodavca.

Član 7.

(Zaštita zaposlenog zbog učešća u štrajku)

Zaposleni, koji učestvuje u štrajku organiziranom u skladu s ovim zakonom, ne može biti stavljen u nepovoljniji položaj u odnosu na druge zaposlene zbog organiziranja ili učešća u štrajku, ne vrši povredu službene ili radne dužnosti niti može biti pozvan na odgovornost zbog svog učešća u štrajku.

Član 8.

(Nenanošenje štete imovini poslodavca)

Štrajk se organizira na način kojim se ne nanosi šteta imovini poslodavca.

POGLAVLJE III. RJEŠAVANJE SPORA

Član 9.

(Rješavanje spora)

Nakon najave štrajka u skladu s odredbama ovog zakona, organizator štrajka i poslodavac trebaju pokušati sporazumno riješiti spor.

Član 10.

(Mirno rješavanje spora)

- (1) Ako u neposrednim pregovorima, u skladu s odredbama člana 9. ovog zakona, nije riješen nastali spor, zaposleni i poslodavac obavezno povjeravaju rješavanje spora posebnom vijeću za mirno rješavanje nastalog spora.
- (2) Vijeće za mirno rješavanje spora imenuju štrajkački odbor, s jedne strane, i poslodavac, s druge strane, za svaki pojedinačni spor zaposlenih i poslodavca i ima jednak broj predstavnika poslodavca i predstavnika zaposlenih.
- (3) Vijeće za mirno rješavanje spora dužno je u roku od sedam dana od dana imenovanja stranama u sporu dostaviti prijedlog za rješavanje spora ili konstatirati da mirno rješavanje spora nije uspjelo.
- (4) Strane u sporu dužne su u roku od tri dana od dana dostavljanja očitovati se o tome da li prihvataju ili ne prihvataju prijedlog vijeća za mirno rješavanje spora.
- (5) Ako strane u sporu prihvate prijedlog vijeća za mirno rješavanje spora iz stava (4) ovog člana, on postaje obavezujući i za zaposlene i za poslodavce.

POGLAVLJE IV. ORGANIZIRANJE ŠTRAJKA

Član 11.

(Mjesto organiziranja štrajka)

Štrajk se može organizirati prekidom rada na radnom mjestu i okupljanjem zaposlenih u prostorijama ili ispred sjedišta poslodavca.

Član 12.

(Štrajk upozorenja i štrajk solidarnosti)

- (1) Štrajk upozorenja i štrajk solidarnosti podrazumijevaju jednokratni prekid rada na radnom mjestu u trajanju do dva sata tokom radnog vremena.
- (2) Štrajk upozorenja i štrajk solidarnosti moraju se najaviti pismenim putem najkasnije 48 sati prije održavanja, u čijem prilogu organizator štrajka dostavlja odluku o početku štrajka upozorenja ili štrajka solidarnosti.

Član 13.

(Najava štrajka)

- (1) Organizator štrajka pismenim putem najavljuje štrajk poslodavcu putem štrajkačkog odbora.
- (2) Akt o najavi štrajka iz stava (1) ovog člana sadrži obrazloženo sporno pitanje.
- (3) Ako nakon isteka roka od 15 dana od dana kada je sporno pitanje upućeno poslodavcu ne dođe do rješavanja spornog pitanja, štrajkački odbor dostavlja poslodavcu obavještenje o početku štrajka i odluku o stupanju u štrajk, najkasnije 48 sati unaprijed.

Član 14.

(Odluka o stupanju u štrajk)

- (1) Odluka o stupanju u štrajk sadrži:
 - a) naziv organizatora štrajka;
 - b) dokaz o registraciji organizatora štrajka;
 - c) sporna pitanja zbog kojih se organizira štrajk i razloge stupanja u štrajk, s obrazloženjem;
 - d) zahtjeve učesnika u štrajku;
 - e) vrijeme početka štrajka;
 - f) mjesto održavanja štrajka;
 - g) imena i prezimena članova štrajkačkog odbora.
- (2) Odluku iz stava (1) ovog člana potpisuju članovi štrajkačkog odbora.

Član 15.

(Minimum procesa rada)

- (1) Minimum procesa rada utvrđuje se aktom koji donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u formi odluke, na osnovu prethodno dostavljenog prijedloga poslodavca na koji je pribavljena saglasnost sindikata, radi zaštite javnog interesa, općeg interesa građana, opće sigurnosti, sigurnosti osoba i imovine, vodeći posebno računa da se moraju osigurati nesmetani uslovi života, rada i kretanja osoba, robe i usluga.
- (2) Zaposleni ne mogu otpočeti štrajk prije utvrđivanja minimuma procesa rada.
- (3) Poslodavac može izvršiti raspoređivanje zaposlenih na odgovarajuća radna mjesta kako bi se osigurao minimum procesa rada za vrijeme trajanja štrajka, ako do početka štrajka ne dođe do rješavanja spora mirnim putem.
- (4) Poslodavac ne može odrediti članove štrajkačkog odbora da rade u smislu stava (1) ovog člana bez saglasnosti štrajkačkog odbora.
- (5) Za vrijeme trajanja štrajka poslodavac i organizator štrajka dužni su da saraduju radi osiguranja minimuma procesa rada.

Član 16.

(Odgovornost organizatora štrajka za sigurnost)

- (1) Zaposleni koji stupaju u štrajk odlukom štrajkačkog odbora osnivaju posebno tijelo iz reda zaposlenih koje je dužno za vrijeme trajanja štrajka pružiti sigurnost na mjestima održavanja štrajka, i to: pred ulazom i u krugu poslovnih prostorija poslodavca.
- (2) Odluka o formiranju posebnog tijela iz stava (1) ovog člana dostavlja se učesnicima u štrajku i poslodavcu u roku u kome se dostavlja pisana odluka o stupanju u štrajk, kao njen sastavni dio ili kao poseban akt tokom trajanja štrajka.
- (3) Odluka iz stava (2) ovog člana mora biti obrazložena i sadržavati broj i imena zaposlenih - članova posebnog tijela za sigurnost.
- (4) Posebno tijelo iz stava (1) ovog člana ne može:
 - a) primjenjivati fizičku prinudu;
 - b) postavljati fizičke prepreke ili blokade prilaza poslu zaposlenima koji žele da rade;
 - c) prijetiti ili vrijeđati zaposlene i poslodavca, i
 - d) sprečavati poslodavca u obavljanju djelatnosti.

Član 17.

(Prestanak štrajka)

- (1) Štrajk prestaje odustajanjem organizatora štrajka od štrajka, neposrednim sporazumom strana u sporu, odlukom vijeća za mirno rješavanje spora iz člana 10. ovog zakona ili odlukom suda.
- (2) Za svaki novi štrajk organizatori štrajka dužni su da donesu novu odluku o štrajku.

POGLAVLJE V. PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIH I POSLODAVCA

Član 18.

(Zaštita prava zaposlenih)

- (1) Organiziranje štrajka, odnosno učešće u štrajku koji je organiziran u skladu s odredbama ovog zakona, ne predstavlja povredu obaveza iz radnog odnosa niti može biti osnova za utvrđivanje disciplinske ili materijalne odgovornosti.
- (2) Za vrijeme štrajka zaposleni ostvaruju prava na osnovu rada, osim prava na plaću i naknade na osnovu prisustva na poslu, u skladu s propisima kojim se uređuje navedena oblast.
- (3) Zaposleni koji za vrijeme štrajka rade, kao i zaposleni koji rade kako bi se ispunili zahtjevi minimuma procesa rada, ostvaruju sva prava na osnovu rada, prema važećim propisima.
- (4) Organizatori štrajka, odnosno učesnici u štrajku koji nije organiziran u skladu s ovim zakonom, ne uživaju zaštitu iz ovog člana.

Član 19.

(Obaveze organizatora štrajka i učesnika u štrajku)

- (1) Organizator štrajka i zaposleni koji učestvuju u štrajku dužni su da štrajk organiziraju i vode na način kojim se ne ugrožava sigurnost lica, imovine i zdravlje ljudi, onemogućava nanošenje štete, kako bi se po okončanju štrajka omogućio nesmetan nastavak rada.
- (2) Organizator štrajka i zaposleni koji učestvuju u štrajku ne mogu sprečavati poslodavca da koristi sredstva kojima obavlja zakonom propisane djelatnosti.
- (3) Organizator štrajka i zaposleni koji učestvuju u štrajku ne mogu sprečavati zaposlene koji ne učestvuju u štrajku da rade.

Član 20.

(Odgovornost zaposlenih)

- (1) Zaposleni je odgovoran za težu povredu službene ili radne dužnosti:
 - a) ako organizira ili učestvuje u štrajku kojim se ugrožava sigurnost ljudi i imovine ili zdravlje ljudi, nanosi šteta i onemogućava nastavak rada po okončanju štrajka (član 19. stav (1));
 - b) ako sprečava poslodavca da koristi i raspoložbe sredstvima kojima obavlja djelatnost (član 19. stav (2));
 - c) ako sprečava zaposlene koji ne učestvuju u štrajku da rade (član 19. stav (3));
 - d) ako odbije da radi u smislu člana 15. ovog zakona;
 - e) ako sprečava zaposlenog da učestvuje u štrajku na način da ga zastraši prijetnjom, mobingom, ponižava ili na drugi neprimjeren način onemogućava da štrajkuje.
- (2) Zaposleni iz stava (1) ovog člana mogu se suspendirati do okončanja disciplinskog postupka u skladu s odredbama člana 63. stav (1) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 07/05, 48/05, 60/10 i 32/13).

Član 21.

(Obaveze poslodavca)

- (1) Tokom štrajka organiziranog pod uslovima utvrđenim ovim zakonom poslodavac ne može zaposliti lica koja bi zamijenila učesnike u štrajku, osim ako je ugroženo izvršavanje međunarodnih obaveza i osiguranje minimuma procesa rada.
- (2) Poslodavcu nije dozvoljeno sprečavanje zaposlenih da organiziraju i učestvuju u štrajku organiziranom u skladu s ovim zakonom, kao i da upotrebljavaju mjere prinude radi okončanja štrajka, te da na osnovu neučestvovanja u štrajku predvide povoljniju zaradu ili druge povoljnije uslove rada za zaposlene koji ne učestvuju u štrajku.

POGLAVLJE VI. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 22.

(Inspekcijiski nadzor)

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Upravni inspektorat Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

Član 23.

(Sudska zaštita)

- (1) Poslodavac može podnijeti tužbu za utvrđivanje zakonitosti štrajka pred Sudom Bosne i Hercegovine ako smatra da štrajk nije organiziran u skladu s ovim zakonom.
- (2) Postupak pokrenut po tužbi iz stava (1) ovog člana smatra se hitnim postupkom.

POGLAVLJE VII. KAZNE NE ODREDBE

Član 24.

(Kazne za poslodavca)

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se odgovorno lice kod poslodavca ako ne postupa u skladu s odredbama ovog zakona, podzakonskim aktom ili onemogućujući upravnom inspektoratu vršenje nadzora, u skladu s propisima kojima se regulira prekršajna odgovornost.

Član 25.

(Kazne za organizatora štrajka)

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se organizator štrajka koji organizira štrajk suprotno odredbama ovog zakona, podzakonskim aktom ili onemogućujući upravnom inspektoratu vršenje nadzora.

